

โครงการวิจัยการคัดเลือกและปรับปรุงสายพันธุ์ไก่กระดูกดำเพื่อเป็นสัตว์เศรษฐกิจทางเลือกใหม่บนพื้นที่สูง

ไก่กระดูกดำเป็นสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรบนพื้นที่สูงนิยมเลี้ยง เนื่องจากเลี้ยงง่ายและใช้ในพิธีกรรมตามความเชื่อต่างๆ จากข้อมูลด้านโภชนาการ พบว่า ไก่กระดูกดำมีโปรตีนสูง (24.4 กรัม/เนื้อ 100 กรัม) แต่มีไขมัน คอเลสเตอรอล ไตรกลีเซอไรด์ และกรดไขมันชนิดอิ่มตัวต่ำ และมีกรดไขมันชนิดไม่อิ่มตัวอยู่สูง เมื่อเทียบกับไก่พื้นบ้านไทย ไก่เบรส และไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์เรด (Jaturasitha และคณะ, 2008) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไก่กระดูกดำมีราคาสูงกว่าไก่พื้นเมืองชนิดอื่น 60-80 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเกษตรกรยังมีการเลี้ยงแบบปล่อย ซึ่งทำให้ไก่กระดูกดำเกิดการผสมข้ามกับไก่สายพันธุ์อื่นๆ ทำให้ลักษณะประจำพันธุ์บางอย่างหายไป ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกไก่กระดูกดำที่มีลักษณะดีตรงตามสายพันธุ์ และตรงกับความต้องการของตลาด สามารถใช้ในการส่งเสริมให้แก่เกษตรกรบนพื้นที่สูงต่อไป ซึ่งสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

การรวบรวมสายพันธุ์ไก่กระดูกดำในพื้นที่โครงการหลวง และพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง ที่มีลักษณะตรงตามสายพันธุ์สังเกตจากลักษณะภายนอก มีสีดำตลอดทั้งตัว เช่น ปาก แข็ง ขา ขน เป็นต้น แล้วแบ่งสายการผสมแต่ละสายพันธุ์ จำนวน 8 สายพันธุ์ (ตัวผู้ 1 ตัว ต่อตัวเมีย 5 ตัว) ได้ผลการผลิตพ่อแม่พันธุ์รุ่นที่ 1 น้ำหนักตัวพ่อแม่พันธุ์เฉลี่ย 2.12-2.63 กิโลกรัม น้ำหนักตัวแม่พันธุ์ 1.50-1.82 กิโลกรัม อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรกอยู่ที่ 184-186 วัน เปอร์เซ็นต์ไข่มีเชื้อ 80.95-90.38 เปอร์เซ็นต์ อัตราการฟักออก 80.95-90.38 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักลูกแรกเกิดอยู่ที่ 29.93-33.21 กรัม เมื่อทดสอบสมรรถนะการผลิต พบว่า ไก่กระดูกดำที่เลี้ยงที่สถานีปางดะ มีน้ำหนักตัวสูงสุด รองลงมา ได้แก่ โครงการขยายผลฯ ห้วยเป่า และศูนย์ฯ ขุนวาง ตามลำดับ อัตราแลกน้ำหนักหรือ FCR ของไก่ที่เลี้ยง ณ ศูนย์ฯ ขุนวาง มีค่าดีที่สุด รองลงมา คือ โครงการขยายผลฯ ห้วยเป่า และสถานีฯ ปางดะ (3.55, 3.80 และ 4.92 ตามลำดับ) อัตราการตายของไก่ที่เลี้ยงที่สถานีฯ ปางดะ มีค่าต่ำสุด รองลงมา คือ โครงการขยายผลฯ ห้วยเป่า และศูนย์ฯ ขุนวาง (10.00, 11.45 และ 12.75 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) การเน้นเรื่องอาหารสัตว์และการจัดการฟาร์มที่ดีควบคู่กันจะช่วยให้สมรรถภาพการผลิตของไก่กระดูกดำในแต่ละพื้นที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นได้

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้ไก่กระดูกดำในรุ่นที่ 1 เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมรรถนะการผลิตไก่กระดูกดำรุ่นที่ 2 ต่อไป
2. นำเสนอผลงานวิจัยในการสัมมนางานวิจัยของมูลนิธิโครงการหลวงและสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ในวันที่ 3 กันยายน 2557 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

ภาพแสดงลูกไก่กระดูกดำที่เกิดจากพ่อแม่พันธุ์ที่รวบรวมจากที่สูงต่างๆ

ภาพแสดงไก่พ่อแม่พันธุ์รุ่น F₁ ที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว